

Чорноус Оксана,
*кандидат педагогічних наук, старший науковий
співробітник відділу дидактики Інституту педагогіки НАПН
України, Україна*

ДИДАКТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Значну роль у підвищенні якості освітнього середовища відіграють мультимедійні технології. Мультимедіа - це представлення об'єктів і процесів не традиційним текстовим описом, а з допомогою фото, відео, графіки, анімації, звуку, тобто в усіх відомих формах. Одна сторінка тексту містить близько 2 Кбайт інформації. Викладач вимовляє цей текст приблизно протягом 1-2 хвилин. За ту ж хвилину повноекранне відео приносить близько 1,2 Гбайт інформації. Ось чому «краще один раз побачити, ніж сто разів почути». Методика використання мультимедійних технологій передбачає: удосконалення системи управління навчанням на різних етапах уроку, посилення мотивації навчання, поліпшення якості навчання і виховання, що підвищить інформаційну культуру учнів, підвищення рівня підготовки учнів у галузі сучасних інформаційних технологій, демонстрацію можливостей комп'ютера не лише як засобу для гри. Мультимедійні уроки допомагають вирішити такі дидактичні завдання: засвоїти базові знання з предмета, систематизувати засвоєні знання, сформувати навички самоконтролю, сформувати мотивацію до навчання в цілому і до інформатики зокрема, надати навчально-методичну допомогу учням у самостійній роботі над навчальним матеріалом [1].

Використання мультимедійних технологій найоптимальніше й ефективніше відповідає триєдиній дидактичній меті уроку: освітній аспект - сприйняття учнями навчального матеріалу, осмислення зв'язків і відносин в об'єктах вивчення; розвивальний аспект - розвиток пізнавального інтересу в учнів, уміння узагальнювати, аналізувати, порівнювати, активізація творчої діяльності учнів; виховний аспект - виховання наукового світогляду, вміння чітко організувати самостійну і групову

роботу, виховання почуття товариства, взаємодопомоги. Переваги, пов'язані із застосуванням мультимедійних технологій в освітньому середовищі, дають змогу підвищити ефективність як діяльності педагога, так і самих учнів за рахунок низки чинників: процес навчання охоплює всіх учнів, їхня поведінка при цьому контролюється педагогом і однокласниками; гра не викликає стресової реакції.

У процесі мультимедійного уроку розвиваються елементи творчості і самоаналізу, включаються додаткові резерви особистості, підвищується мотивація учнів до успішної діяльності. Учень прагне знайти нові грані у того чи іншого явища, переосмислити поняття з урахуванням власного досвіду та ситуації. Розвивається продуктивна, активно-пошукова діяльність, мислення [2].

Мультимедійні програмні засоби володіють значними можливостями у відображенні інформації, значно відрізняються від звичних, і роблять безпосередній вплив на мотивацію учнів, швидкість сприйняття матеріалу, стомлюваність і, таким чином, на ефективність навчального процесу в цілому.

На етапі створення мультимедійної презентації необхідно враховувати такі моменти: психологічні особливості учнів цього класу, цілі та результати навчання, структуру пізнавального простору, розташування учнів, вибір найефективніших елементів комп'ютерних технологій для вирішення конкретних завдань конкретного уроку, кольорову гаму оформлення навчального матеріалу. При використанні мультимедійних технологій в освітньому середовищі необхідно насамперед враховувати психофізіологічні закономірності сприйняття інформації з екрану комп'ютера, телевізора, проєкційного екрану. Робота з візуальною інформацією, яка подається з екрана, має свої особливості, оскільки при тривалій роботі викликає стомлення, зниження гостроти зору. Особливо трудомісткою для людського зору є робота з текстами.

За використання мультимедійних технологій структура уроку принципово не змінюється. У ньому, як і раніше, зберігаються всі основні етапи, змінюються, можливо, тільки їх часові характеристики. Необхідно відзначити, що етап мотивації

в даному випадку збільшується і несе пізнавальне навантаження. Це необхідна умова успішності навчання, оскільки без інтересу до поповнення відсутніх знань, без уяви і емоцій неможлива творча діяльність учня.

Список використаних джерел

1. Дидактичні основи створення аудіовізуальних електронних засобів для середньої загальноосвітньої школи : [монограф.] / В.П. Волинський, О.В. Черноус, Т.В. Якушина, О.С. Красовський. - К. : Пед. думка, 2013.- 320 с.

2. Трубачева С.Е. Формування навчальних компетентностей в умовах професійно зорієнтованого освітнього середовища навчального закладу / С.Е. Трубачева, С.І. Трубачев // Педагогика: традиции и инновации : матер. IV Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 17-18 лют., 2017 р.). - Херсон : Вид. Дім «Гельветика», 2017. - Ч. II. - С. 105-108.